

[Hanne Severinsen]

pleret med internationale foranstaltninger, og de bliver koordineret i den såkaldte G 24-gruppe. Det vil være nyttigt nu at se det hele i oversigtsform, så vi kan se, hvordan vi kommer videre.

Udviklingen i Østlandene i disse år er uhyre vigtig. De, som nu er blevet frie demokratiske stater, ønsker at være med i den europæiske familie, men det er svært efter så mange år med ufrihed og kommandoøkonomi. De, der har prøvet at rejse i de østeuropæiske lande i disse år, har set, at man på den ene side nærer et utrolig stort håb om at få gang i markedsøkonomien, men på den anden side ser man, hvor mange svære byrder der hviler på befolkningen, fordi den gamle økonomi er brudt sammen.

Det er ikke let at få gennemført en sådan omstrukturering af samfundet. I virkeligheden er det en kolossal historisk opgave, vi står over for. Verden har set masser af fortvivlede lande, som er blevet bragt ind under den marxistiske kommandoøkonomi, men eksperimentet at få dem tilbage til markedsøkonomi i så storstilet en skala har verden endnu til gode. Det skal vi være med til at hjælpe dem til, for naturligvis kan det lade sig gøre, så meget mere som Østeuropa har gamle fundamenter at bygge på. De historiske rødder betyder, at bånd, der er blevet brudt, kan bindes igen. Østlandene har grund til at forvente, at vi, der var så heldige, at det var de vestallierede styrker, der var vores befriere, nu laver en form for Marshallhjælp, som sikrer, at den demokratiske frigørelsesproces også bliver en reel økonomisk frigørelse.

Der er som sagt mange problemer: manglende knowhow, manglende uddannelse, manglende infrastruktur, miljøproblemer og fabrikker, der nærmest er arbejdende museer, for slet ikke at tale om energibesparelsesområdet. Man kan sige, at de, der sang med på sangen om, at markedsøkonomi fører til spild af ressourcer, fordi man skiftede maskiner ud, nu kan se, at det slet ikke er så tosset, at virksomheder, der producerer noget, som ingen vil have, også lukker.

Jeg vil gerne takke Udenrigsministeriet for den glimrende oversigt over de mange støtteordninger, der allerede findes, og som har været en stor succes, som der er stor efterspørgsel efter. Der er ingen tvivl om, at vi har brug for at gøre en indsats, og at det også er en god forretning for os selv. Det sikrer, at demokratiseringsprocessen kommer i gang, det sikrer, at

danske virksomheder kommer ind på de forskellige markeder.

Så er der selvfølgelig spørgsmålet om, hvor pengene skal komme fra, og det er nok her, at uenigheden måske vil vise sig. Det er nok ikke nogen hemmelighed, at vi i Venstre synes, at man godt kunne prøve at se på ulandsbistanden. Vi synes, at der er mange projekter, som måske er knap så gode, som de kunne være, og at de penge kunne gøre mere gavn i Østeuropa. Alt det skal vi også diskutere, for hvis vi skal yde en så storstilet hjælp til de østeuropæiske lande, bliver vi selvfølgelig også nødt til at finde pengene et eller andet sted.

Vi forventer i Venstre, at vi får nogle gode og konstruktive forhandlinger i Udenrigsudvalget, og håber, at vi derved får fastlagt principperne for den fremtidige Øststøtte.

Riishøj (SF):

I SF har vi naturligvis ikke noget imod, at vi den 1. maj får en oversigt, som kan skabe grundlag for en beslutning om den fremtidige Øststøtte. Jeg tror egentlig ikke, at det havde været nødvendigt at fremsætte anmodningen i form af et beslutningsforslag. Hvis man havde spurgt i udvalget, kunne vi nok have fået en sådan oversigt; vi har jo løbende fået udmærkede oversigter over, hvad der er givet i støtte, og hvilken udformning denne støtte har. Men der sker ikke noget ved, at vi også beder om det gennem et beslutningsforslag. Jeg kan forstå på udenrigsministeren, at vi vil kunne få en sådan oversigt, og at den vil kunne skabe grobund for forhandlingerne om finansløsen.

Så er der i bemærkningerne til beslutningsforslaget nogle ting, vi naturligvis – ikke overraskende – kan støtte, nemlig at midlerne ikke tages fra ulandsbistanden, for uanset de meningsforskelle, der måtte være omkring ulandsbistanden, må det afgørende være at forbedre den – apropos diskussionen om Kina – og ikke at sammenblende udviklingsbistanden og bistanden til de østeuropæiske lande. Det er to forskellige regioner med vidt forskellige forudsætninger. I de østeuropæiske lande er grundlaget for en industriel udvikling og en højere levestandard dog langt bedre, end det er i langt de fleste udviklingslande.

Vi har naturligvis intet imod, at alt, hvad der kan skaffes af militære besparelser – og der er ikke noget loft fra SF's side – passende kan bruges til at forebygge konflikter i Europa ved at